

NYHEDSBREV – JUNI 2025

CENTER FOR GRUNDTVIGFORSKNING

Red. Stine Guldahl Holst
& Krista Stinne Greve Rasmussen

<https://grundtvigcenteret.au.dk/>
<http://www.grundtvigsværker.dk/>

GRUNDTVIGS VÆRKER

Version 1.25 gik i luften den 22. maj. Her blev der udgivet 37 nye værker:

- “[Meddelelse om påtænkt udgivelse af ‘Theologisk Maanedsskrift’]”, 1825
- *Subscriptionsplan. Prædikener i Vor Frelses Kirke*, 1826
- “Om Troes-Bekiendelsens Form i den Danske Kirke”, 1836
- *Haandbog i Verdens-Historien. Første Deel*, 1836. Første bind er komplet udgivet.
- “Tale-Friheden”, 1840
- “[To taler ved den ‘Nordiske Høitid’ paa Skydebanen d. 13. jan.]”, 1845
- *Sang ved de Danske Students Nordiske Høitid*, 1846
- *Stiftelsesdagen i Dronningens Asyl den 7de Mai 1846*, 1846
- “Folkelighed og Christendom”, 1847
- “Om Folkeligheden og Dr. Rudelbach”, 1848
- “Samtaler om den Christelige Børnelærdom”, 1849
- *Rigsdagstidende. Forhandlingerne paa Folkethinget. 1ste Session 1850*, 1850
- *Lovsang for de Danskes Seier i Kampen for Fæderlandet*, 1851
- *Velkomst i Hjemmet til de Danske Krigskarle*, 1851
- *Den 5te Juni*, 1851
- *Til Kongens Skaal ved Idsted-Slagets Minde den 25de Juli 1851*, 1851
- “Livets Vei”, 1851 – to salmer, bl.a. “Syster! Broder! seer du ei”, der senere er blevet kendt som “Op dog, Zion! ser du ej”.
- “Den tappre Landsoldat”, 1851

- *Danskeren, et Ugeblad*, fjerde årgang, 1851
- "Danmark og den Danske Forening. 1", 1853
- "Freias Løvsal", 1853
- *De ti Spedalskes Bøn til Herren. Et godt Raad i Plagens Tid*, 1853
- "Danmark og den Danske Forening. 2", 1853
- *25de Aars-Festen i Dronning Caroline Amalies Asyl, den 7de Mai 1854*, 1854
- *Anden April 1846. (Sang til Danske Samfund)*, 1846
- "Langfredags-Psalme", 1858
- *Subskriptions-Indbydelse* [til 2. udgave af Norges Konge-Krønike], 1863
- "Guds Fred", 1851
- "Den sidste Fiende", 1851
- "Lovsang", 1851
- "Jordans Flod", 1852
- "Josvas Syn", 1852
- "Jericho", 1852
- *Minde-Sang ved Fru Jutta Rørdam's Bortgang*, 1866
- *Menigheds-Farvel til Fru Lovise Neergaard ved hendes Baare, den 19. December 1866*, 1866
- *[Det har endnu slet ingen Fare]*, 1867 – håndskrevet tekst på et visitkort med Grundtvigs foto, som blev solgt af G. Rosenkildes atelier. Billedet blev sat til salg i påskeugen 1867 og er derfor sammenfaldende med hændelsen palmesøndag i Vartov kirke, der i forskningen beskrives som kulminationen på Grundtvigs sindsli-delse. Er i GV udgivet sammen med:
- "[Tre vers fra 1838]", 1867 – tre små portrætter på vers af Grundtvig selv, Ingemann og Oehlenschläger.

- "[Tale ved åbningen af dronning Caroline Amalies skolebygning 31. august 1866]", 1866
- *Sange ved Indvielsen af Dronning Caroline Amalies ny Skole-Bygning (31te August 1866)*, 1866

SÅ SYNG DA, DANMARK - NY UDGIVELSE

Danskerne er et syngende folk. Det er i hvert fald en udbredt fortælling, at den danske befolkning i løbet af 1800-tallet og med N.F.S. Grundtvigs hjælp sang sig til sammenhold og national identitet – og at man siden da har sunget sammen for at afværge kriser, for at fejre og bare fordi. Men der foreligger kun meget sparsom systematisk forskning i udbredelsen af og synet på fællessang. Er danskerne et syngende folk? Er der plads til alle i det nationale kor? Skaber fællessang følelsen af sammenhold, eller kan den også udsondre og isolere? Center for Grundtvigforsknings Enhed for Sangforskning udgav d. 5. juni *Så syng da, Danmark! Dansk fællessangskultur i tal* (Aarhus Universitetsforlag), hvori forfatterkollektivet undersøger fællessangens glæder og forbandelser. Den præsenterer resultaterne fra en spørgeskemaundersøgelse og giver overblik over, hvor, hvor hyppigt og hvorfor den danske befolkning synger sammen andre.

TRO, TILLID OG FÆLLESSKAB – RØDDERNE TIL DANSK TILLIDSKULTUR

Med sin fortolkning af Paulus' ord "Den retfærdige skal leve af tro" (Rom 1,17) lagde Martin Luther grunden til en ny forståelse af fællesskab: Et fællesskab bygget på tillid snarere end frygt for straf eller ønske om belønning. I en ny artikel i *Dansk Teologisk Tidsskrift* med titlen "Kan et samfund leve af tro? Om forholdet mellem Romerbrevet 1,17 og

luthersk tillidskultur” undersøger Sasja Emilie Mathiasen Stopa denne tillidsbaserede fællesskabsforståelse og de spor, den har sat i det danske samfund, ikke mindst gennem indflydelsen fra teologer som Grundtvig og Løgstrup. De fremhævede begge tillid som en grundpille i både kirke og samfund – en arv, der muligvis stadig præger nutidens danske tillidskultur. Læs artiklen her: <https://tids-skrift.dk/dtt/article/view/156161>

FORMIDLINGSHJØRNET

- GRUNDTVIGSK TIDENDE

Vores faste klumme i Grundtvigsk Tidende fortsætter på andet år nu under overskriften ”Grundtvig skriver”, hvor vi formidler kort og koncist om små udsnit af Grundtvigs forfatterskab. Klummerne kan findes [her](#).

MAGELØST! – N.F.S. GRUNDTVIG OG FÆLLESSKABETS KRAFT

- FOREDRAGSRÆKKE I VARTOV

I sommeren 1825 faldt Grundtvig med egne ord over den sandhed, at kristendommen ikke skal finde sin faste grund i Biblen, men i den troende menighed, der forsamles om trosbekendelsen, dåben og nadveren. Denne opdagelse af fællesskabets kraft fik afgørende betydning for Grundtvigs forståelse af menighedens kristne fællesskab, men også af samfundsfællesskabet. Med foredragsrækken fejrer vi 200-året for denne mageløse opdagelse ved at undersøge Grundtvigs forståelse af fællesskabets kraft fra fire forskellige perspektiver: Menigheden, nationen, fællessangen og politiken. Det fulde program og billetter kan findes [her](#).

Foredragsrækken arrangeres af Center for Grundtvigsforskning i samarbejde med Grundtvigsk Forum.

Sted: Grundtvig-lokalet, Grundtvigsk Forum, Vartov, Farvergade 27, 1463 København K

BEVILLINGSNYT

- CRIMESCAN

Center for Grundtvigsforskning er del af projektet CRIMESCAN, der under professor Rasmus Glenthøjs (SDU) ledelse skal undersøge Krimkrigens (1853-1856) betydning for skandinavisme og unionstænkning i Danmark, Norge, Sverige og Finland. Center for Grundtvigsforskning's Katrine Baunvig deltager i projektet som leder af en arbejds-pakke, der ved hjælp af store mængder avisdata skal undersøge udviklingen af begreber som *krig* og *nation* i de offentlige diskurser i Skandinavien. Hertil har centeret modtaget midler til at ansætte en ph.d.-studerende. Projektet har modtaget 6 millioner fra Danmarks Frie Forskningsfond.

PERSONALENYT

-DET UNGE AKADEMI

Postdoc ved Enhed for Sangforskning Thomas Husted Kirkegaard er blevet optaget som medlem af Det Unge Akademi, et forskerforum under Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab.

- NYE ANSÆTTELSER

Center for Grundtvigsforskning får i sensommeren to nye ph.d.-studerende: Cand.mag. Katja Gottlieb skal optrevle Grundtvigs salmers udgivelsesmønstre i de autoriserede salmebøger fra 1844 og fremefter; stud.mag. Rie Schmidt Eriksen skal kortlægge natur- og landsskabsforståelser i forskellige sociale og geografiske grupperinger i Guldalderens Danmark. KG er ansat på Center for Grundtvigsforskning og knyttes til professor Kristoffer Nielbos (AU) og Center for Grundtvigsforskning's egen Katrine Baunvigs fælles forskningsprojekt Golden Matrix; Rie Schmidt Eriksen ansættes på Golden Matrix-projektet og knyttes til Center for Grundtvigsforskning.